

IZBA SKARBOWA W ZIELONEJ GÓRZE

KW2.0710.0007.15
0801-KW.0710.11.2015
UNP: 0801-16-005552

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Skarbowa w Zielonej Górze na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) przeprowadziła kontrolę w trybie zwykłym w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze w zakresie *Prawidłowość wydawania zaświadczeń*.

Kontrolę przeprowadzili starszy inspektor Pan Tomasz Biegański, komisarz skarbowy Pani Maja Dudek, starszy inspektor Pani Agnieszka Jabłońska, komisarz skarbowy Pan Marek Jakubczyk, starszy komisarz skarbowy Pani Halina Smerda w dniach od 26 października 2015 r. do 30 października 2015 r., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 026/2015/US z dnia 23 października 2015 r., które okazano przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Naczelnikowi Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze Panu Zbigniewowi Przybycień. Kontrolę wpisano do ewidencji kontroli urzędu skarbowego w pozycji nr 4/2015.

USTALENIA

1. Organizacja pracy komórek realizujących zadania w zakresie wydawania zaświadczeń

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze w okresie kontrolowanym zadania w zakresie wydawania zaświadczeń realizowały Dział Obsługi Bezpośredniej oraz Dział Spraw Wierzycielskich i Dział Postępowań Podatkowych. Nadzór nad komórkami sprawują odpowiednio Zastępcy Naczelnika ZNI oraz ZNII, w szczególności odpowiadają za sprawowanie nadzoru nad prawidłowością i terminowością ewidencjonowania danych, załatwiania spraw i sprawozdawczością w podległych komórkach organizacyjnych Urzędu Skarbowego.

W I półroczu 2015 r. w obszarze objętym kontrolą obowiązywały następujące akty prawa wewnętrznego:

- Regulamin organizacyjny Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze wprowadzony Zarządzeniem nr 4/2014 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze obowiązujący od dnia 01 kwietnia 2014 r.
- Regulamin organizacyjny Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze wprowadzony Zarządzeniem nr 25/2015 Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze obowiązujący od dnia 01 kwietnia 2015 r.
- Instrukcja I-SZJ/071 – Instrukcja w sprawie sporządzania i wydawania zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzających stan zaległości w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze obowiązująca od dnia 01.04.2015 r.
- Instrukcja I-SZJ/032 – Instrukcja wydania decyzji w sprawie udzielenia ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych oraz kosztów egzekucyjnych, obowiązująca od dnia 01.10.2014 r.
- Instrukcja I-SZJ/039 – Instrukcja w sprawie sporządzania i wydawania zaświadczeń o dochodach i przychodach osób fizycznych oraz zaświadczeń o wysokości obrotu

w podatku od towarów i usług, a także dochodu podatnika w podatku dochodowym od osób prawnych w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze, obowiązująca od dnia 01.04.2015 r.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym do obowiązków Naczelnika oraz Zastępcy Naczelnika należy wykonywanie kontroli funkcjonalnej. W toku kontroli ustalono, że na podstawie Zarządzenia nr 59/2015 Dyrektora Izby Skarbowej w Zielonej Górze Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze wyznaczył terminy przeprowadzenia kontroli funkcjonalnych w 2015 r. na podstawie Załącznika nr 2 do ww. Zarządzenia. W 2015 r. w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze została przeprowadzona kontrola funkcjonalna obejmująca w swoim zakresie terminowość wydawania i podpisywanie zaświadczeń.

Przedstawiono dokumenty w zakresie kontroli funkcjonalnej przeprowadzonej przez Kierownika Działu Spraw Wierzycielskich w zakresie „Terminowość wydawania zaświadczeń o pomocy de minimis”. W Informacji o przeprowadzonej kontroli nie wykazano nieprawidłowości i uchybień, tym samym nie wydano zaleceń pokontrolnych. Przedłożono kontrolującemu również Informację o przeprowadzonej kontroli w zakresie zaświadczeń podpisywanych w ramach zadania realizowanego przez komórkę, w której wskazano, że pracownicy Działu nie posiadają uprawnień do podpisywania zaświadczeń, stąd nie wystąpiły przypadki, które można było objąć kontrolą.

Ponadto kontrolę funkcjonalną przeprowadziła Pani Barbara Matkowska Z-ca Naczelnika w zakresie Prawdopodobieństwo i terminowość wydawania zaświadczeń dot. prowadzenia postępowań w sprawach udzielania ulg w spłacie zobowiązań i innych ulg przewidzianych przepisami prawa, w której wskazano uchybienia dotyczące opóźnień w przekazywaniu informacji z komórki RP do SW. Wydano zalecenia dla Kierownika RP i SW z terminem realizacji do 15.10.2015 r. Kierujący Wieloosobowym Stanowiskiem Pracy ds. Rachunkowości zgodnie z zaleceniami przeprowadził kontrolę funkcjonalną dot. terminowości przekazywania informacji o upadku rat do komórki SW.

Ponadto przedstawiono Informację o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej przez w zakresie „Prawdopodobieństwo zaświadczeń”. Kontrolą funkcjonalną objęto wnioski i zaświadczenia z II kw. 2015 r. z zakresu niezalegania bądź stwierdzające stan zaległości podatkowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń. Należy jednak zauważyć, że kontrolą objęto zaświadczenia podpisywane przez Kierownika OB, a tym samym zweryfikowano dokumenty, które były już weryfikowane w ramach bieżącego nadzoru w trakcie realizacji zadań.

W toku kontroli zbadano zakresy czynności pracowników biorących udział w procesie wydawania zaświadczeń, a także nadane uprawnienia do podpisywania z klauzulą „z upoważnienia Naczelnika”. Na podstawie kontrolowanej próby zaświadczeń należy stwierdzić, że osoby podpisujące wydane zaświadczenia posiadały odpowiednie upoważnienia nadane przez Naczelnika Urzędu odrębnym pismem lub zostały one określone w regulaminie organizacyjnym Urzędu.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze do zadań wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu Skarbowego należy w szczególności podejmowanie działań dla zapewnienia realizacji wyznaczonych celów i wykonywanie zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a także ewidencjonowanie dokumentów źródłowych w systemach informatycznych.

W komórce obsługi bezpośredniej wnioski o wydanie zaświadczenia wpływające do Urzędu za pośrednictwem operatora pocztowego w okresie kontrolowanym były ewidencjonowane w Bibliotece Akt, natomiast wnioski składane przez podatnika na Sali Obsługi przekazywane były do pracownika wydającego zaświadczenia, który ewidencjonował wniosek dopiero przy wydawaniu zaświadczenia w programie EWIDENCJE, POLTAX2B lub w ewidencji prowadzonej poza systemami.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, że Urząd stosuje wzory wniosków nr F-071/001/OB/05/0808 o wydanie zaświadczenia w zakresie zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzającego stan zaległości oraz nr F-039/I/004/OB/05/0808 dotyczący wydania

zaświadczenia o dochodzie/przychodzie/obrocie/prowadzeniu działalności. Należy jednak zauważyć, że we wzorach tych nie uwzględniono pozycji, w której podatnik mógłby wybrać sposób doręczenia zaświadczenia. Brak wskazania przez wnioskującego sposobu odbioru dokumentu, przyczynia się do opóźnienia w doręczaniu zaświadczeń, gdyż jak wynika z wewnętrznych przepisów Urzędu „Jeżeli wnioskodawca nie odbiera zaświadczenia po upływie 1 m-ca od daty wystawienia, pracownik wysyła je na wskazany we wniosku adres po zakończeniu danego miesiąca”, natomiast w kontrolowanych sprawach wystąpiły przypadki opóźnienia w doręczaniu wydanych zaświadczeń. Należy podkreślić, że podatnik może nie być świadomy, że brak określenia we wniosku sposobu doręczenia, może spowodować otrzymanie zaświadczenia w okresie dłuższym niż miesiąc, pomimo obowiązywania i przestrzegania przez organ podatkowy 7 dniowego terminu na wydanie zaświadczenia.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

Uchybienia:

1. Brak bieżącego ewidencjonowania wszystkich wniosków w programie Biblioteka Akt składanych osobiście przez podatnika w Urzędzie.
2. **Prawidłowość prowadzenia ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń**

Urząd skarbowy może zwrócić się do innego organu podatkowego o podanie informacji niezbędnej do wydania zaświadczenia, które powinno być dokonane w formie elektronicznej, telefonicznej lub faksem i bez zbędnej zwłoki, jednak potwierdzone pisemnie. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe określa wzór ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń oraz szczegółowy sposób jej prowadzenia oraz wskazuje w § 7 ust. 2 dane, które należy wykazać w ewidencji.

W toku kontroli zbadano sposób prowadzenia oraz prawidłowość uzupełnienia danych zawartych w ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń, prowadzonych przez Dział Obsługi Bezpośredniej. W związku ze zmianami organizacyjnymi w kontrolowanym Urzędzie prowadzone były ewidencje do 31.03.2015 r. OB-1/4062/INF/2015 oraz OB-1/4066/ZAP/2015, a następnie od 01.04.2015 r. ewidencje OB1/4062/INF/2015 oraz OB1/4066/ZAP/2015, w których numeracja rozpoczęła się ponownie od pozycji 1. Przedstawione rejestry nie spełniały wszystkich wymogów wskazanych w Załączniku nr 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe, gdyż w zależności od rodzaju rejestru nie uzupełniano danych w zakresie adresu zamieszkania, nr zaświadczenia lub organu podatkowego, od którego otrzymano lub któremu przekazano informację.

Kontrolą objęto łącznie 28 pozycji spośród 466 zapytań skierowanych lub otrzymanych od innych organów. Urząd udzielał odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, po ustaleniu stanu faktycznego w zakresie żądanej informacji. W części spraw weryfikacja danych niezbędnych do wydania zaświadczenia przez kontrolowany organ odbywała się telefonicznie, a następnie informacje potwierdzane były pisemnie. Komórka obsługi bezpośredniej udzieliła odpowiedzi zgodnych z posiadanymi danymi w bazach Urzędu bez zbędnej zwłoki.

W trakcie kontroli zwrócono uwagę, iż w związku z zapytaniami skierowanymi od innych organów adnotacje o weryfikacji danych o podatniku w bazach Urzędu zostały podpisane przez pracownika nieczytelnie, a także wystąpiły sytuacje, w których brak jest jakichkolwiek adnotacji dotyczących ustaleń wskazanych w odpowiedzi na zapytanie.

Stwierdzono również, że w jednym przypadku informacja przekazana do Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze w piśmie n nie była zgodna ze stanem faktycznym, gdyż podatnik posiadał otwarte tytuły wykonawcze na zaległości niepodatkowe, natomiast wykazano w odpowiedzi, iż nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne.

W toku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono również, że 3 spośród 13 zaświadczeń wydano po upływie terminu wskazanego w art. 306a § 5 ustawy Ordynacja podatkowa oraz jednocześnie nie wskazano podatnikom nowego terminu załatwienia sprawy. Zaświadczenie nr wydano po upływie 20 dni od daty złożenia wniosku, zaświadczenie nr i oraz i wydano po upływie 10 dni. Terminy wydania zaświadczenia wynikały z terminów wpływających do komórki OB odpowiedzi udzielonych przez inne organy podatkowe, a także z uwagi na absencję pracownika prowadzącego sprawę. W 1 przypadku stwierdzono także, że zaświadczenie nr wydano terminowo w dniu r., natomiast zostało wysłane do podatnika w dniu (.....) r., po upływie ponad 3 miesięcy od daty jego wydania. Jak wynika z wyjaśnień, po miesiącu od wydania zaświadczenia podjęto próbę kontaktu telefonicznego z podatnikiem, jednak bezskutecznie.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono:

Uchybienia:

1. Niekompletne prowadzenie ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.

Nieprawidłowości:

1. W 3 przypadkach wydanie zaświadczenia z uchybieniem terminu wskazanego w art. 306a §5 ustawy Ordynacja podatkowa.
2. W 1 sprawie wysłanie podatnikowi zaświadczenia za pośrednictwem poczty z opóźnieniem, po upływie ponad 3 miesięcy od daty jego wydania.
3. W odpowiedzi udzielonej w związku z zapytaniem Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze, błędnie wykazano informację, iż nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne z tytułu należności niepodatkowych.

3. Prawidłowość prowadzenia rejestru zaświadczeń

W trakcie kontroli zweryfikowano zgodność prowadzonych rejestrów zaświadczeń z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe oraz kompletność i prawidłowość wprowadzonych danych. W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze rejestry wydawanych zaświadczeń prowadzone są przez poszczególne komórki organizacyjne dla każdego rodzaju wydanych zaświadczeń, w formie elektronicznej w programach informatycznych (EWIDENCJE, POLTAX2B), w których są sporządzane zaświadczenia lub w programie Excel poprzez wprowadzanie danych przez pracownika.

W Dziale Obsługi Bezpośredniej prowadzone są rejestry w zakresie zaświadczeń:

- o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzających stan zaległości kompletny (rejestr systemowy);
- o figurowaniu w ewidencji podatników VAT (rejestr w programie Excel);
- o wysokości obrotu VAT (rejestr systemowy);
- o figurowaniu w ewidencji podatników podatku dochodowego (rejestr systemowy);
- dot. podatku od spadków i darowizn do 31.03.2015 r. prowadzony przez komórkę PP-1, natomiast od 01.04.2015 r. w związku ze zmianami organizacyjnymi sporządzany przez komórkę OB4 (rejestry spraw w Biblioteka Akt);
- o wysokości uzyskanego dochodu, przychodu (rejestry systemowe);
- o wysokości należnego podatku – podatek zryczałtowany PPE, od działalności gospodarczej PIT (rejestry systemowe);
- przedkładanych za granicą EOG (rejestr w programie Excel);
- certyfikat rezydencji CFR-1 (rejestr w programie Excel do dnia 25.05.2015 r., następnie rozpoczęto prowadzenie rejestru systemowego);
- potwierdzenia nadania NIP – prawidłowo - (rejestr systemowy);
- o statusie podatkowym podatnika, przedsiębiorstwa (rejestr w programie Excel);

W kontrolowanej próbie wystąpił przypadek wydania zaświadczenia w zakresie wykraczającym poza zakres żądania wskazany przez podatnika we wniosku. Treść zaświadczenia nr wskazuje kwoty przychodu oraz kwoty dochodu, podatku należnego, natomiast podatnik wnosił o wydanie zaświadczenia o osiągniętym przychodzie. Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za wydanie dokumentu wynika, że wniosek o wydanie zaświadczenia został obsłużony na prośbę podatnika tego samego dnia, a krótki termin oraz presja czasu mogły spowodować zaistniałe przeoczenie.

W trakcie analizy dokumentów stwierdzono, że zaświadczenie nr zostało przesłane listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru, czyli wbrew uregulowaniom przewidzianym w art. 144 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 613) w związku z art. 306k w/w ustawy.

Kontrola wykazała również, że w zaświadczeniach nr

..... wskazano nieaktualny tekst jednolity ustawy o opłacie skarbowej. w zaświadczeniach nr nieaktualny tekst jednolity ustawy o podatku od towarów i usług, w o zaświadczeniach nr

..... nieaktualny tekst jednolity ustawy o podatku od spadków i darowizn, w zaświadczeniu nr nieaktualny tekst jednolity ustawy Ordynacja podatkowa i ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. Ponadto w zaświadczeniach nr

..... stwierdzono brak wskazania podstawy prawnej wydania zaświadczenia. Kierownik komórki obsługi bezpośredniej wyjaśnił, że zwrócił uwagę na występujące błędy w braku aktualizacji podstawy prawnej wskazanej w zaświadczeniach i zostały już one poprawione w bieżących zaświadczeniach.

W toku kontroli zweryfikowano również prawidłowość przysyłania wniosków zgodnie z właściwością. Ustalono, że Urząd przysyłając wniosek nie pozostawia kserokopii dokumentu źródłowego, natomiast wystąpiły przypadki, gdy w piśmie przysyłającym nie zostały wskazane informacje pozwalające na ustalenie pełnych danych wnioskodawcy lub daty wpływu wniosku do organu podatkowego, a tym samym terminowości przekazania sprawy.

W wyniku weryfikacji wydanego w dniu r. postanowienia r o odmowie wydania zaświadczenia w toku kontroli stwierdzono, że w uzasadnieniu powołując art. 306c ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy nie wyjaśnił stronie przyczyn, z powodu których odmówiono wydania zaświadczenia. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze wskazał tylko, iż „nie jest możliwe wydanie zaświadczenia o treści żądanej przez podatnika”.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. W 1 sprawie przekazanie zaświadczenia za pośrednictwem poczty listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru, niezgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.
2. Brak faktycznego uzasadnienia w postanowieniu o odmowie wydania zaświadczenia.

Nieprawidłowości:

1. Treść 1 zaświadczenia w zakresie wielkości uzyskanego przychodu wykracza poza zakres żądania wskazany we wniosku.
5. **Terminowość wydawanych zaświadczeń oraz postanowień w zakresie odmowy wydania zaświadczenia lub zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o zaświadczenie**

Przepis w art. 306a § 5 ustawy Ordynacja podatkowa wskazuje, iż zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku o

- dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej (EIP – działalność – rejestr systemowy);
- dotyczące braku prowadzenia działalności gospodarczej (EIP - brak działalności – rejestr systemowy).

Rejestry prowadzone przez komórkę obsługi bezpośredniej poza programem EWIDENCJE i POLTAX2B nie zawierają kompletnych danych zgodnie z obowiązującym wzorem wskazanym w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów, w zależności od rodzaju rejestru stwierdzono brak kolumn: data wpływu wniosku, miejsce zamieszkania/siedziba wnioskodawcy, treść zaświadczenia, data wydania oraz sposób doręczenia.

W trakcie kontroli weryfikowano także prawidłowość wydawania potwierdzeń nadania NIP dla nowego przedsiębiorcy na podstawie art. 8b ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, a także potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, dla których nie ma obowiązku prowadzenia rejestru wydanych zaświadczeń. Ponadto komórka obsługi bezpośredniej oraz komórka spraw wierzycielskich prowadzą w Bibliotece Akt rejestr wydanych zaświadczeń odpowiednio w zakresie pomocy de minimis dla ZPCH oraz pomocy de minimis dotyczącej udzielania ulg w spłacie należności podatkowych i ich korekt.

Prawidłowość wprowadzonych danych do rejestru i ich zgodność z danymi na zaświadczeniu badano na podstawie kontrolowanej próby każdego rodzaju zaświadczeń. Kontrola wykazała, że w rejestrze w zakresie zaświadczeń przedkładanych za granicą kolumny „data wydania” (2 pozycje) oraz „sposób doręczenia” (5 pozycji) nie były wypełnione, w zakresie zaświadczeń o wysokości uzyskanego obrotu w zakresie podatku VAT w 2 sprawach błędnie wypełniono kolumny „sposób doręczenia”.

W wyniku kontroli wykazano:

Uchybienia:

1. W 5 sprawach nie wprowadzono do rejestru zaświadczeń wszystkich danych określonych w Rozporządzeniu MF z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.
2. Błędnie wpisano sposób doręczenia zaświadczenia w 2 przypadkach.

Nieprawidłowości:

1. Rejestry zaświadczeń prowadzone poza systemem EWIDENCJE i POLTAX2B przez komórkę obsługi bezpośredniej w zakresie spadków i darowizn, figurowaniu w ewidencji podatników VAT, statusie podatkowym i certyfikatów rezydencji nie zawierają kompletnych danych określonych w Rozporządzeniu MF z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.

4. Prawidłowość wydawanych zaświadczeń oraz postanowień w zakresie odmowy wydania zaświadczenia lub zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o zaświadczenie

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze w I półroczu 2015 r. zgodnie z przedstawionymi danymi wydano łącznie 3149 zaświadczeń w zakresie kontrolowanych rodzajów zaświadczeń. W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość 53 zaświadczeń wydanych zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa, ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz potwierdzeń wydanych na podstawie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawy o podatku od towarów i usług, a także zasadność wydania 1 postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia oraz przekazania zgodnie z właściwością 6 wniosków.

Z ustaleń kontroli wynika, że zaświadczenia lub potwierdzenia wydawane są w znaczącej większości w sposób prawidłowy. Zaświadczenia objęte kontrolą podpisane zostały przez pracowników upoważnionych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. Zaświadczenia potwierdzają stan faktyczny istniejący w dniu ich wydania.

wydanie zaświadczenia, z zastrzeżeniem art. 306a § 6. Ponadto przepisy ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników wskazują termin na wydanie potwierdzenia nadania NIP dla nowego przedsiębiorcy 3 dni. Natomiast terminy wydawania zaświadczeń w zakresie pomocy publicznej wskazane są w ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

W trakcie kontroli zweryfikowano terminowość wydawania zaświadczeń oraz przekazywania ich wnoszącym na podstawie 53 zaświadczeń i potwierdzeń.

W kontrolowanej próbie stwierdzono 5 spraw, w których naruszono art. 306a § 5 w związku z art. 140 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zaświadczenia nr:

o organ podatkowy wydał po upływie ustawowego terminu, natomiast w przedmiotowych sprawach nie wysłano do podatników informacji o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy na podstawie art. 140 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto 1 potwierdzenie nadania NIP dla nowego przedsiębiorcy (NIP 9291865116) zostało wydane 1 dzień po upływie terminu wskazanego w art. 8b ust. 2 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

Wystąpiło również 5 przypadków, gdy zaświadczenia zostały wysłane do podatnika z opóźnieniem po upływie kilku dni lub nawet kilku tygodni od momentu ich wydania, tj.:

- zaświadczenie nr _____ wydano w dniu _____ r., a wysłano w dniu 01.06.2015 r., podatnik we wniosku nie wskazał sposobu odbioru zaświadczenia, natomiast wskazał adres do korespondencji, przekroczono termin ustalony w instrukcji wewnętrznej Urzędu,
- zaświadczenie nr _____ wydano w dniu _____ r., a wysłano w dniu _____ r., podatnik we wniosku wskazał sposób odbioru jako wysyłkę pocztą,
- zaświadczenie nr _____ wydano w dniu _____ r., wysłano w dniu _____ r. podatnik we wniosku wskazał wysyłkę pocztą,
- zaświadczenie nr (_____ wydano w dniu _____ r., wysłano w dniu _____ r., we wniosku wskazano wysyłkę pocztą,
- zaświadczenie nr _____ wystawiono _____ r., natomiast do wysyłki przekazano w dniu _____ r., czyli po terminie wskazanym w instrukcji wewnętrznej Urzędu.

Jak wynika z wyjaśnień pracowników powyższe nieprawidłowości dotyczące opóźnień w wydawanych zaświadczeniach oraz ich wysyłce mogą być spowodowane koniecznością realizacji innych priorytetowych zadań w okresach zmian organizacyjnych w Urzędzie, nadmiernym obciążeniem pracowników powierzonymi obowiązkami lub czasową absencją pracowników w danej komórce, a także okresowym zwiększeniem zapotrzebowania na wydawanie zaświadczenia danego typu.

Uchybienia:

1. W 2 sprawach wysłanie zaświadczeń podatnikom za pośrednictwem poczty z opóźnieniem, po terminie wskazanym w instrukcji wewnętrznej Urzędu, w przypadkach, gdy podatnik nie określił sposobu odbioru zaświadczenia.
2. W 2 przypadkach wysłanie zaświadczeń podatnikom zgodnie z wskazaniem za pośrednictwem poczty z opóźnieniem po upływie 11 dni i 20 dni od daty wydania.
3. Niepełny nadzór nad załatwianiem spraw przez pracowników komórki obsługi bezpośredniej dotyczących zaświadczeń.

Nieprawidłowości:

1. W 5 przypadkach wydanie zaświadczenia z uchybieniem terminu wskazanego w art. 306a §5 ustawy Ordynacja podatkowa oraz 1 potwierdzenia po upływie terminu wskazanego w art. 8b ust. 2 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.
2. W 1 przypadku wysłanie podatnikowi (zgodnie z jego wskazaniem we wniosku za pośrednictwem poczty) zaświadczenia z opóźnieniem po 49 dniach od daty wydania.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działania Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze w zakresie *Prawidłowość wydawania zaświadczeń* należy ocenić **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

W toku kontroli zweryfikowano organizację pracy w zakresie wydawania zaświadczeń. W znaczącej większości kontrolowanych spraw, proces wydawania zaświadczeń przebiegał prawidłowo i terminowo. Urząd posiadał w okresie kontrolowanym przepisy wewnętrzne regulujące organizację pracy w obszarze objętym kontrolą. Kontrola wykazała jednak brak bieżącego ewidencjonowania wniosków złożonych osobiście do organu podatkowego, na podstawie których zaświadczenia są wydawane w terminie późniejszym, co wpływa na brak możliwości nadzorowania kompletności realizowanych wniosków oraz terminowości i podjętych działań w sprawach wydawania zaświadczeń.

W trakcie kontroli zweryfikowano prowadzenie ewidencji przekazanych i otrzymanych informacji oraz rejestrów wydanych zaświadczeń. Stwierdzono, że wystąpiły przypadki niekompletnego prowadzenia ewidencji, a także ustalono, że część rejestrów zaświadczeń nie było zgodnych ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do Rozporządzenia MF z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.

W zakresie prawidłowości i terminowości wydawania zaświadczeń kontrolą objęto 2% zaświadczeń wydanych w I półroczu 2015 r. Stwierdzono w 16% kontrolowanych zaświadczeń nieprawidłowości dotyczące wydania zaświadczeń po terminie wskazanym w ustawie Ordynacja podatkowa i ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz wysłania z opóźnieniem wydanego zaświadczenia lub przekazania zaświadczenia bez potwierdzenia odbioru. Wystąpił również przypadek udzielenia w zaświadczeniach informacji w zbyt szerokim zakresie, wykraczającym poza zakres żądania wnioskodawcy.

NIEPRAWIDŁOŚCI

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze w zakresie *Prawidłowość wydawania zaświadczeń* stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. Brak bieżącego ewidencjonowania wszystkich wniosków w programie Biblioteka Akt składanych osobiście przez podatnika w Urzędzie.
2. Niekompletne prowadzenie ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.
3. W 5 sprawach nie wprowadzenie do rejestru zaświadczeń wszystkich danych określonych w Rozporządzeniu MF z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.
4. Błędne zaewidencjonowanie sposobu doręczenia zaświadczenia w 2 przypadkach.
5. W 1 sprawie przekazanie zaświadczenia za pośrednictwem poczty listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru, czyli niezgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.
6. W 2 sprawach wysłanie zaświadczeń podatnikom za pośrednictwem poczty z opóźnieniem, po terminie wskazanym w instrukcji wewnętrznej Urzędu, w przypadkach, gdy podatnik nie określił sposobu odbioru zaświadczenia.
7. W 2 przypadkach wysłanie zaświadczeń podatnikom, zgodnie z ich wskazaniem za pośrednictwem poczty, z opóźnieniem po upływie 11 dni i 20 dni od daty wydania.
8. W 1 sprawie brak faktycznego uzasadnienia w postanowieniu o odmowie wydania zaświadczenia.
9. Niepełny nadzór nad załatwianiem spraw przez pracowników komórki obsługi bezpośredniej dotyczących zaświadczeń.

Nieprawidłowości:

1. Rejestry zaświadczeń prowadzone poza systemem EWIDENCJE i POLTAX2B przez komórki obsługi bezpośredniej w zakresie spadków i darowizn, figurowania w ewidencji

podatników VAT, statusie podatkowym i certyfikatów rezydencji nie zawierają kompletnych danych określonych w Rozporządzeniu MF z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe.

2. W odpowiedzi udzielonej w związku z zapytaniem Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze, błędnie wykazano informację, iż nie jest prowadzone wobec podatnika postępowanie egzekucyjne z tytułu należności niepodatkowych.
3. W 8 przypadkach wydanie zaświadczenia z uchybieniem terminu wskazanego w art. 306a §5 ustawy Ordynacja podatkowa oraz 1 potwierdzenia po upływie terminu wskazanego w art. 8b ust. 2 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.
4. W 2 sprawach wysłanie podatnikowi zaświadczenia za pośrednictwem poczty z opóźnieniem.
5. Treść 1 zaświadczenia w zakresie wielkości uzyskanego przychodu wykaczała poza zakres żądania wskazany we wniosku.

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Izba Skarbowa w Zielonej Górze zaleca:

1. Ewidencjonowanie wniosków o wydanie zaświadczenia złożonych na Sali Obsługi i przekazywanych do pozostałych komórek organizacyjnych przy zastosowaniu obowiązujących w Urzędzie aplikacji informatycznych w sposób umożliwiający prawidłowe sprawowanie nadzoru w zakresie podjętych działań w sprawie.
2. Podjęcie działań w celu wprowadzenia wewnętrznych uregulowań w Urzędzie w zakresie niezwłocznych terminów wysyłania wydanych zaświadczeń, jeżeli podmiot wnioskował o doręczenie zaświadczenia za pośrednictwem poczty.
3. Dokonanie zmian we wzorach wniosków o wydanie zaświadczenia poprzez umożliwienie podatnikowi dokonania wyboru sposobu doręczenia zaświadczenia.
4. Dokonanie weryfikacji zadań nałożonych na pracowników wykonujących obowiązki w zakresie wydawania zaświadczeń, w celu prawidłowej organizacji pracy pozwalającej na terminowe rozpatrywanie wniosków.
5. Prowadzenie ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń zgodnie ze wzorem określonym załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe z dnia 29 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2355).
6. Prowadzenie rejestru zaświadczeń pod względem kompletności i prawidłowości zgodnie ze wzorem określonym załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe z dnia 29 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2355).
7. Rzetelne wykonywanie obowiązków w zakresie wypełniania karty obiegowej przez poszczególne komórki organizacyjne urzędu skarbowego w procesie wydania zaświadczenia.
8. Sporządzanie postanowień o odmowie wydania zaświadczenia wskazując również uzasadnienie faktyczne jego wydania.
9. Dokonywanie szczegółowej weryfikacji zakresu żądania podatnika, a tym samym przestrzegania przez organ podatkowy art.306 a § 4 ustawy Ordynacja podatkowa.
10. W wydawanych zaświadczeniach powoływanie podstawy prawnej wydawanego zaświadczenia wraz z aktualnym identyfikatorem tekstu ustawy ogłoszonym w Dzienniku Ustaw.

11. Pozostawianie w aktach sprawy kserokopii dokumentu źródłowego w przypadku wniosków przekazywanych zgodnie z właściwością, natomiast zawiadomienie do wnoszącego podanie o przekazaniu sprawy przekazywać za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
12. Wprowadzenie mechanizmów kontroli wewnętrznej umożliwiających skuteczny nadzór w zakresie terminowości i prawidłowości wydawania oraz wysyłania zaświadczeń.
13. Prowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych w ramach kontroli funkcjonalnej w przypadku, gdy bieżąca kontrola funkcjonalna nie jest prowadzona, a w przypadku prowadzenia bieżącej kontroli funkcjonalnej wprowadzenie obowiązku jej udokumentowania (np. przez złożenie podpisu na dokumencie przez osobę weryfikującą).
14. Omówienie z pracownikami stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości w celu wyeliminowania ich w przyszłości, w szczególności dotyczących rzetelnego wykonywania obowiązków w zakresie terminowości wydawania i doręczania zaświadczeń.

Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia wyznacza się do dnia 31 marca 2016 r.

Wystąpienie pokontrolne liczy łącznie 10 stron.

Zielona Góra, dnia 23.02.2016

Kierownik jednostki kontrolującej
Z UP. BIEŻĄCA IZBY SKARCOWO
Choraszczyk
mgr Bartosz Choraszczyk
WICE DYREKTOR
ds. kontroli i nadzoru
(data i podpis)

23.02.2016

Na podstawie art. 8 ust.5, w związku z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2001r., Nr 112, poz. 1198 z późn. Zm.) w związku z art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012r., poz. 749 z późn. zm.) i art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w poniższym wystąpieniu pokontrolnym wyłączono z jawności dane chronione ze względu na tajemnice powoływane w wyżej wymienionych przepisach.

Data: 07 marca 2016r.

Organ, który dokonał wyłączenia: Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze

N ZASTĘPCY NACZELNIKA
Pierwszego Urzędu Skarbowego
m.p. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego
Ewa Maciejewska